
Kőríz Imre

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

Ne szeress meg. Szeress.
Úgy szeress, ahogy növekedsz vagy öregszel,
ahogy a bogár bogár.
Szeress, ahogy glóg tukompi litta-litta.

Ne szeress meg,
azt szeresd meg, hogy a szomszéd nő
beparkol az udvarra,
hogy a telefon önarckép készítésére is alkalmas,
hogy valaki a szemgödrébe akasztott
kampókkal húz el egy uszályt,
meg a többi ilyen folklór dolgokat.

Ne szeress meg. Mit szeretnél meg,
valami vonást? Fintorgok.
Ne ismerj meg.
Mit akarsz a fülem ismerős hajlásától?
Felismersz, mint egy hangot,
mint a megszokott hangot az új versben?
Émelygek.

Ne ismerj meg. Csak szeress.
Én vagyok az a krokodil, szeress.
Nem tudom lenyelni a nyálam, szeress.
Ne szeress, szeress.

Reszess. Sesere.

Ezt nem kérem, nem mondom, nem füttyülöm, szeress.
Hármas iker vagyok, csak éppen
mindhárman pontosan ugyanazon
a helyen vagyunk, szeress.

Szeress, hogy valaki az albérletre
össze tudja szedni a pénzt,
hogy hétvégi házat vehessen a hajléktalan,
hogy stabilizálódjon a nemzeti valuta,
hogy holtig sírdogáljanak
záporozó szemeink,
hogy életemet
visszaélni ne bánnám.

Ha ki tudod mondani, hogy szeretsz, nem szeretsz.
Ha nem szeretsz, szeretsz.
Ha minden ember halandó,
és Szókratész ember, szeress.

Szeress, szere, szer, sze, szö, ó, szeress.
Szeress, ahogy a vakond a sötétet,
ahogy a kövek szeretik a létet,
ahogy ószereit az ószeres.

Szeress, ahogy a szív ver, vér veres,
ahogyan a semmi valamivé lett,
ahogy az élt szereti az élet,
húhót a hős, hú húst a húsleves.

Szeress, mint ki ég, mint ki kvázi fázik,
mint aki épp csak elmászik hazáig,
ahogy a győztes fut egy tiszteletkört.

Ahogy egy mész miszterrel tvisztel egy görll,
ahogy a legszegényebb lányt a herceg,
ahogy futnak a, futnak, futn a percek.

Szóval szeress.
Tettel szeress, mulasztással.
Egyhangúlag. Dömpingszerűen.
Úgy szeress, hogy mindent szeretsz.
Ától zéig, beleértve az összes egyéb grafémát.
Mint egy amatőr.
Úgy szeress, mint egy slágert.
Úgy szeress, hogy szívizomlázat kapj.
Úgy szeress, mintha lenne szeretet,
nem csak ez a rohanás.
Úgy szeress, ahogy szedsz, szenderegsz, szepegsz.

Különben nincs semmire garancia.

REKVIEM

I

Mint amikor hármasa van az embernek a lottón:
valami hanyag, beleegyező sorozatszerűséggel
haltak meg az öregek, hirtelen,
egyik a másik után.

Legelőször az öregasszony, aki egyetlen, gyengeelméjű lánya fejét
a falba verte, ha kávéét merészelt inni a sarki kocsmában.
Pedig az aszott, ufőszerű Zsuzsi tényleg nem járt máshová, csak könyvtárba,
és beledünnögve olvasmányaiba, mint Glenn Gould a lemezfelvételbe,
akár Szobotka Tibort olvasott a napfényben, az ajtajuk előtti széken,
akár Dickenst, mindig mindent csak dicsért.
A kocszába lehet, hogy azért szeretett járni, mert a férfiak,
és ezt az anyja talán nem is tudta,
észrevétlenül rumot öntöttek a kávéjába,
hogy feloldódjon, és táncoljon nekik.

Másodiknak a köpcös, elbutult asztalos halt meg,
aki évtizedekkel korábban a padláson zugműhelyt működtetett,
amíg le nem leplezték,
és aki annak idején a kamaszkorú anyám után koslatott,
háta mögött egy kicsit nagyothalló, virágárus feleséggel és két gyerekkel,
előtte pedig a testi hanyatlás bamba, svejki karakterjegyeinek
nem sejtett perspektívaival,
amelyekhez az ő esetében nem társult semmiféle élelmesség,
csak tompa butaság és egy olyasféle, tartós szellemi leépülés,
amely a gesztusait és az artikulációját is kikezdte.

A harmadik nem is volt igazán öreg.
Volt egy lánya, veje és két unokája.
Az egyik gyerekkel valami baj történt a születésekor,
és sose lett az, akinek lennie kellett volna:
nem tudta megtartani magát, a haja kikopott a tarkóján a sok fekvéstől,
de nagyon egészséges színe volt,
mert az anyja, ha kicsit is jó volt az idő, mindig kitétte az ajtó elé, a kocsjába.

II

Ennek az asszonynak a perzsamacskáját
 egyszer megvertem egy üres nejlonszatyórral,
 mert felmászott az ablakpárkányunkra.
 A macska beszorult a sarokba, és egy darabig nem is tudott kiszabadulni,
 csak vinnogott a bizonyára nem fájdalmas,
 de kellemetlen és értelmetlen zaklatás következtében.
 Gondolom, az asszony lánya magával vitte vidékre,
 ahol tanyát vettek, és kecskét is tartanak.
 Kiásta a rózsákat is,
 aztán a közvetlen szomszédjuk fűmaggal vetette be
 az addig szépen gondozott kertet,
 az egyik sarkában homokozót csinált a fiának,
 a másikban rablólóhúst szokott sütni egy skodafelni segítségével.

III

Hacsak vissza nem szökött az a szerencsétlen macska,
 és már miért is szökött volna vissza,
 nem őt öltem meg.
 Amelyiket mindenesetre megöltem,
 az a járdaszegély közelében kushadt, egy útkereszteződésben,
 ahol annyira le kell lassítaniuk az autóknak,
 hogy a modernebb motorok hangja már alig hallható.
 Megbámult, bámultam én is.
 A macska egyszer csak megunt a nézést, de rossz ütemben rugaszkodott el.
 Én már láttam az autót, és volt időm arra is gondolni, hogy túléli-e a macska,
 de ez az idő neki csak arra volt elég, hogy a jobb első kerék alá forduljon.
 Nyilván elkapta a kerék, mint a gépszíj, és dobott rajta egypárat.
 Ezt a tompa, dobáló dübörgést hallottam, nem volt nyávogás.

 Nem jött ki mentő. Nem kérte, hogy takarják be, mert fázik – minő bizarr ötlet!
 Kinéztem az úttestre, visszafordulva, sehol se láttam a tetemet,
 de hát este volt, lehet, hogy visszadobta a kocsi
 tövébe a járdaszegélynek.

Halasi Zoltán

PSALMUS

(A határhelyzetű)

„Bújj elő végre, bújj elő, te rém!
Terjeszd fölém a szárnyad.
Sarkantyúd mélyeszd kétoldalt belém.
Azt akarom, hogy mind a tíz karom
csapoljon, marjon fájdalom
a húsba, kínra-tárgyad,
nyűszítsek, vért pisáljak!

Bújj elő végre! Rajtam, fantomon,
többé ne hízz, te fantom!
Lökj valóra, önts mértékkel nyakon!
Mert én, a hussanó, a vérszegény,
hiába csüngök létem kötelén,
nem szólal meg harangom:
anyám se hallja hangom.

Bújj elő végre, hogy felfogjalak!
Ne incelegj, te sivatagi démon;
mutass magamra, mutasd meg magad;
a rám szegezett gonosz ujjak
elől a téboly kérgébe ne bújjak,
hisz az is hártavékony.
Óvj engem, légy hatékony.

Bújj elő végre: szörnyű várni rád.
Addig csak kisiklani, nem tudok mást:
hiába tapogatják fényceruzák,
sosem rögzítik sziluettemet.
Tudod, hogy elemészt a rettenet
születésemtől fogvást;
öltsük fel végre egymást.

Bújj elő végre, kerüljek elé.
Diktáld az iramot, míg én a bakról
szemügyre veszek lelkem főterén;
ügess, vigyél a külvárosba ki,
még utoljára Chopint hallani
a fess szökőkutakból:
funebrális gyerekkor!”

ELEMI FORMÁK

Objektív formák: nem arra valók, hogy
szubjektív formát öltsenek?
Szitával réten amikor lepkét fog,
honnan tudná a kisgyerek,
hogyan fog a nők után kujtorogni,
ajtófélfára így tűz trófeát,
s a sors elől így próbál elcikázni,
míg rá nem csapja a szitát?

Mi az, hogy gondolkodni? Más szinten művelni,
a gyerekkor amire rászorít?
Sekély vizet gátalni, tocsogókból terelni
kis halak rajját el a patakig?
S viszont: nem a természet rejlik abban,
amit így véghezvisz a fej?
Szelek, hegyek, földforgás, pára nagyban
odafönn nem ezt játssza el?

A játszás végső soron önmagadnak
szól, azaz senkinek soha.
Marék sárból téglát csinálsz, a sarkad
belemélyeszted, csapod jól oda:
a néptelen szikesen akkorát szól!
Vagy nádszál végére egy sárgolyót,
azt hajítsd el! Jupitert, Marsot játszol.
Rosszat se tudsz, se jót.

Grecsó Krisztián

CSÖNDBEN ELFOLYIK EGY TÖRÖKKAKAS VAGY EGY NÁDIPOSZÁTA VÉRE

Engedékeny idén a május, bár kissé langyos és álmatag, úgy virágoznak a könyvtár melletti bodzabokrok és a Csabagyöngye-emléktábla mögötti akác, mintha ember által volnának díszítve, nem az Örökkévaló kegyelme virágoztatná őket. Határozottan van némi békességillat a levegőben, egyszerre van benne beletörődés és megbocsátás. Érzem ezt a finom illatot mindenütt a városban: a kofák cigánymeggyes kosarai körül éppúgy, mint a kolbászszáritó kamrákban, a sétálóutca mozgó fánkos bódéjában, még